1847 - Taksitle Satışın Hükmü

Soru

Taksitli satışın hükmü nedir? Bazı alıcıların taksitlerini ödememesinin hukuki(şer'i) çözümü nedir?

Detaylı cevap

Birincisi: Vadeli fiyatın peşin fiyattan yüksek olması caizdir. Ayrıca satış bedelinin peşin olarak belirtilmesinin caiz olduğu gibi belli bir süre için taksitli olarak belirtilmesi de câizdir. İki akit, nakit veya taksitli olarak belirtilmedikçe satış geçerli değildir. Nakit ile taksit arasında tereddütle ve belirli bir fiyatta kesin anlaşmaya varılmadan satış yapılırsa, bu şeriata göre caiz değildir.

İkincisi: Vadeli satışta, şeriata göre, taksit kârının cari fiyattan ayrı olarak vadeyle irtibatlandıracak şekilde sözleşmede belirtilmesi caiz değildir. Sözleşmedeki iki tarafının kâr oranı üzerinde anlaşmış olması veya bunu mevcut kâra bağlamış olması durumunda da hüküm aynıdır.

Üçüncüsü: Borçlu olan alıcı, taksitlerini belirlenen tarihte ödemede gecikirse, onu şartlı veya şartsız olarak borcu üzerine fazla ödemekle yükümlü tutmak caiz değildir, çünkü bu haram olan faizdir.

Dördüncüsü: Borçlunun taksitlerini geciktirmesi haramdır. Ancak ödemenin gecikmesi halinde tazminat şart koşulması şeriatta caiz değildir.

Beşincisi: Borçlunun sözleşme sırasında bunu kabul etmesi şartıyla, alıcı bazı taksitleri geç ödediği takdirde satıcının taksitleri vadesinden önce ödenmesini şart koşması şeriata göre caizdir.

Altıncısı: Satıcının, satıştan sonra satılan şeyin mülkiyetini elinde tutma hakkı yoktur. Ancak satıcı, ertelenen taksitleri karşılanmasını garanti altına almak için malı ipotek etmesini şart

koşması caizdir. İslam Fıkıh Akademisi s. 109

Yedincisi: İster alacaklının isterse de borçlunun isteği üzerine olsun, ödemeleri hızlandırmak maksadıyla ertelenmiş borçta indirim yapmak şeriata göre caizdir.

Sekizincisi: Borçlu zor duruma düşmedikçe vadesi gelen taksitlerden herhangi birini ödeyemezse, kalan taksitlerin hemen ödenmesinde borçluların anlaşmaları caizdir.

Dokuzuncusu: Borçlunun ölümü, iflası veya ödemeyi geciktirmesi durumlarda karşılıklı rıza ile ödemeyi hızlandırmak maksadıyla borcun indirilmesi caizdir.

Onuncu: Mühlet gerektiren zor durum: Borçlunun asıl ihtiyaçlarını aşan parası veyar ayni varlığı olmamasıdır.

En iyisini Allah bilir.